

## **PODSTAWOWE ZASADY PRZECIWDZIAŁANIA KORUPCJI DLA PARTNERÓW BIZNESOWYCH FABRYKI OBRABIAREK RAFAMET S.A. W RESTRUKTURYZACJI**

### **Wstęp**

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. w restrukturyzacji („RAFAMET”, „Spółka”), jako spółka należąca do Grupy Kapitałowej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., prowadzi działalność zgodnie z najwyższymi standardami etycznymi oraz zasadami uczciwości, transparentności i zgodności z przepisami prawa.

RAFAMET przywiązuje dużą wagę do prowadzenia działalności w sposób etyczny, transparentny i zgodny z obowiązującymi zasadami.

Spółka zachęca swoich partnerów biznesowych do zapoznania się z niniejszym dokumentem „Podstawowe zasady przeciwdziałania korupcji dla partnerów biznesowych Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. w restrukturyzacji” („Zasady”) oraz do kierowania się podobnymi standardami uczciwości i odpowiedzialności w relacjach biznesowych ze Spółką.

### **§ 1**

#### **Postanowienia ogólne**

1. Działalność Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. w restrukturyzacji, jako przedsiębiorstwa prowadzącego działalność gospodarczą w sektorze przemysłowym oraz należącego do Grupy Kapitałowej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., uzasadnia konieczność prowadzenia działalności gospodarczej z zachowaniem najwyższych standardów transparentności, uczciwości oraz zgodności z przepisami prawa, w tym dochowania należytej staranności w zakresie przeciwdziałania korupcji, nadużyciom i innym nieuczciwym zachowaniom lub praktykom oraz dbałości o relacje z partnerami biznesowymi i pozostałymi interesariuszami. W tym celu RAFAMET zapewnia zgodność swoich działań z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi wartościami i standardami postępowania.
2. Niezależnie od charakteru prowadzonej działalności gospodarczej, RAFAMET przyjmuje zasadę, zgodnie z którą chęć osiągnięcia korzyści finansowych, zwiększenia aktywów lub ograniczenia zobowiązań przez Spółkę lub jej pracowników nie usprawiedliwia korupcji, nadużyć ani innych nieuczciwych zachowań.
3. RAFAMET stosuje zasadę zerowej tolerancji wobec wszelkich przejawów korupcji, nadużyć oraz innych nieuczciwych praktyk, promując działania oparte na uczciwości, odpowiedzialności, przejrzystości oraz przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa i standardów rynkowych.
4. RAFAMET oczekuje od swoich partnerów biznesowych, dostawców, wykonawców oraz pozostałych interesariuszy przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, stosowania standardów określonych w niniejszych Zasadach oraz kierowania się dobrymi praktykami w zakresie przeciwdziałania korupcji, nadużyciom i innym nieuczciwym zachowaniom. W zakresie dopuszczalnym przez przepisy prawa oraz z uwzględnieniem charakteru współpracy Spółka może podejmować działania mające na celu weryfikację przestrzegania tych standardów.

## § 2

### Definicje

Na potrzeby Zasad poniższe definicje mają następujące znaczenie:

- 1) **korzyść** – korzyść majątkowa lub osobista,
- 2) **korzyść majątkowa** – świadczenie o charakterze majątkowym otrzymane, oferowane lub udzielone pracownikowi albo osobie działającej w imieniu lub na rzecz RAFAMET, z wyłączeniem wynagrodzenia i innych świadczeń należnych z tytułu zatrudnienia oraz zwyczajowo wręczanych upominków, których wartość nie przekracza limitów określonych przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi Spółki,
- 3) **korzyść osobista** – świadczenie o charakterze niemajątkowym polepszające sytuację pracownika, jego osób bliskich albo osób lub organizacji, z którymi pozostaje lub pozostawał w ścisłej współpracy zawodowej, gospodarczej lub osobistej,
- 4) **kultura antykorupcyjna** – element kultury organizacyjnej Spółki obejmujący działania mające na celu skuteczne przeciwdziałanie korupcji, nadużyciom i innym nieuczciwym zachowaniom poprzez przestrzeganie prawa, regulacji wewnętrznych, wartości i standardów etycznych,
- 5) **osoba bliska** – małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu,
- 6) **osoba pełniąca funkcję publiczną** – osoba, o której mowa w art. 115 § 19 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- 7) **pracownik** – osoba fizyczna pozostająca z RAFAMET w stosunku pracy lub innym stosunku prawnym, na podstawie którego świadczy pracę lub usługi na rzecz Spółki, z wyłączeniem członków Rady Nadzorczej,
- 8) **partner biznesowy** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna, z którą RAFAMET planuje nawiązać lub utrzymuje relacje gospodarcze, w szczególności w zakresie dostaw towarów, świadczenia usług, robót budowlanych lub współpracy handlowej,
- 9) **wewnętrzny system przeciwdziałania korupcji** – zbiór procedur, zasad i działań podejmowanych przez RAFAMET w celu zapewnienia zgodności z przepisami prawa oraz skutecznego przeciwdziałania korupcji, nadużyciom i innym nieuczciwym zachowaniom.

## § 3

### Korupcja

1. Korupcją jest jakiegokolwiek obiecywanie, proponowanie, wręczanie, żądanie lub przyjmowanie – bezpośrednio lub pośrednio – nienależnej korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za działanie lub zaniechanie działania związane z wykonywaniem obowiązków służbowych lub prowadzeniem działalności gospodarczej.
2. Korupcja może skutkować odpowiedzialnością cywilną, karną lub inną odpowiedzialnością przewidzianą przepisami prawa.
3. Do przykładów korupcji zalicza się w szczególności:

- 1) **łapownictwo bierne** – które ma miejsce w sytuacji, gdy osoba pełniąca funkcję publiczną lub osoba działająca w imieniu albo na rzecz RAFAMET, w związku z wykonywanymi obowiązkami, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, żąda takiej korzyści lub uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania lub obietnicy (np. pracownik odpowiedzialny za realizację zamówień przyjmuje pieniądze lub prezent w zamian za wybór określonego dostawcy lub korzystne warunki współpracy),
- 2) **łapownictwo czynne** – które polega na udzieleniu lub obietnicy udzielenia korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną lub osobie związanej z RAFAMET w związku z pełnioną funkcją lub wykonywanymi obowiązkami (np. przedstawiciel kontrahenta proponuje pracownikowi RAFAMET korzyść w zamian za pominięcie nieprawidłowości przy odbiorze dostawy lub przyjęcie oferty na preferencyjnych zasadach),
- 3) **płatna protekcja bierna** – która ma miejsce w szczególności, gdy osoba podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy, powołując się na wpływy w określonym podmiocie publicznym, instytucji lub przedsiębiorstwie, albo uzależnia takie pośrednictwo od otrzymania korzyści lub jej obietnicy (np. osoba współpracująca z RAFAMET obiecuje kontrahentowi uzyskanie korzystnej decyzji administracyjnej lub kontraktu, powołując się na swoje znajomości w instytucjach publicznych, w zamian za korzyść majątkową),
- 4) **płatna protekcja czynna** – która ma miejsce, gdy osoba proponuje lub udziela korzyści w zamian za pośrednictwo polegające na bezprawnym wywarciu wpływu na działanie osoby pełniącej funkcję publiczną lub osoby podejmującej decyzje biznesowe (np. kontrahent proponuje pracownikowi RAFAMET korzyść w zamian za wpłynięcie na wynik postępowania zakupowego lub decyzję dotyczącą wyboru wykonawcy),
- 5) **korupcja menadżerska / korupcja w obrocie gospodarczym** – która ma miejsce w szczególności, gdy pracownik, członek organu lub osoba współpracująca z RAFAMET żąda lub przyjmuje korzyść albo jej obietnicę w zamian za nadużycie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków, które:
  - a) może wyrządzić RAFAMET szkodę majątkową, lub
  - b) stanowi czyn nieuczciwej konkurencji albo niedopuszczalne uprzywilejowanie określonego kontrahenta, dostawcy lub odbiorcy produktów i usług (np. osoba odpowiedzialna za zakupy zapewnia wybór konkretnego dostawcy w zamian za prywatną korzyść; pracownik przekazuje poufne informacje dotyczące działalności RAFAMET w zamian za prezent lub inną korzyść),
- 6) **poświadczenie nieprawdy w celu osiągnięcia korzyści** – które polega na tym, że osoba uprawniona do sporządzenia lub zatwierdzenia dokumentu, w celu uzyskania korzyści, potwierdza w nim nieprawdziwe informacje dotyczące okoliczności mających znaczenie prawne lub gospodarcze (np. osoba odpowiedzialna za dokumentację techniczną, jakościową lub rozliczeniową potwierdza niezgodne ze stanem faktycznym dane w zamian za korzyść),
- 7) **bliskie relacje z partnerami biznesowymi** – sytuacje, w których osoby powiązane z RAFAMET utrzymują bliskie relacje osobiste lub biznesowe z klientami, dostawcami, wykonawcami lub innymi partnerami spółki, które mogą wpływać lub sprawiać wrażenie wpływu na bezstronność podejmowanych decyzji (z wyłączeniem relacji z osobami bliskimi w rozumieniu obowiązujących przepisów),

- 8) **kumulowanie uprawnień** – sytuacja, w której realizacja całego procesu biznesowego lub decyzyjnego pozostaje w zakresie jednej osoby, bez odpowiedniej kontroli lub udziału innych pracowników (np. samodzielne prowadzenie wyboru dostawcy, negocjacji, zatwierdzenia zamówienia i odbioru bez mechanizmu niezależnej weryfikacji),
  - 9) **spotkania z partnerami biznesowymi** – spotkania z klientami, dostawcami lub innymi partnerami RAFAMET odbywające się poza godzinami pracy lub poza siedzibą Spółki, które mogą powodować ryzyko konfliktu interesów, nieformalnego wpływania na decyzje biznesowe lub przyjmowania niedopuszczalnych korzyści.
4. Korupcja może występować zarówno w relacjach zewnętrznych, jak i wewnątrz Spółki. Oferowanie lub przyjmowanie korzyści w celu wpływania na decyzje pracowników RAFAMET stanowi naruszenie niniejszych Zasad.
  5. Wartość przekazywanej korzyści pozostaje bez znaczenia dla oceny jej dopuszczalności. Niedopuszczalne są również tzw. płatności przyspieszające (facilitation payments), z wyjątkiem opłat przewidzianych przepisami prawa.
  6. Za korupcję uważa się również oferowanie lub przekazywanie korzyści osobom bliskim funkcjonariuszy publicznych lub innych osób w celu wywarcia niedozwolonego wpływu na podejmowane przez nich decyzje.

#### **§ 4**

#### **Nadużycia**

Nadużycia obejmują inne niż korupcja celowe działania lub zaniedbania naruszające przepisy prawa, regulacje wewnętrzne lub przyjęte standardy postępowania, skutkujące osiągnięciem nienależnej korzyści przez sprawcę, poniesieniem straty przez RAFAMET lub wprowadzeniem innego podmiotu w błąd, w szczególności takie jak:

- 1) przywłaszczenie mienia, w szczególności środków pieniężnych, materiałów, urządzeń, narzędzi lub innych składników majątkowych Spółki,
- 2) umyślne podawanie nieprawdziwych danych w dokumentacji finansowej, technicznej, handlowej, sprawozdawczej lub innej dokumentacji prowadzonej przez Spółkę,
- 3) fałszowanie dokumentów lub umyślne podawanie w nich nieprawdziwych danych, w tym podrabianie, zmienianie lub ukrywanie zapisów księgowych, dokumentacji zakupowej, sprzedażowej, technicznej lub innej dokumentacji związanej z działalnością Spółki,
- 4) wykorzystywanie powierzonych środków, materiałów lub zasobów Spółki do celów innych niż określone lub uzasadnione prowadzoną działalnością,
- 5) wymuszenie,
- 6) oszustwo, rozumiane jako doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem poprzez wprowadzenie jej w błąd albo wykorzystanie jej błędu lub niezdolności do należytego pojmowania podejmowanego działania,
- 7) zmowa przetargowa lub inne uzgodnienia ograniczające uczciwą konkurencję,
- 8) pranie pieniędzy, finansowanie terroryzmu („AML/CFT”) lub finansowanie proliferacji broni masowego rażenia („BMR”), a także umożliwianie innym osobom popełniania takich czynów,

- 9) podejmowanie czynności mających na celu obchodzenie środków ograniczających ustanowionych przepisami prawa oraz umożliwianie innym osobom takich działań,
- 10) podejmowanie decyzji lub wykonywanie czynności w warunkach konfliktu interesów bez ujawnienia tego konfliktu i zastosowania odpowiednich środków zaradczych,
- 11) stosowanie nieuczciwych praktyk biznesowych, w szczególności działań mających na celu wprowadzenie partnera biznesowego, klienta lub innego interesariusza w błąd,
- 12) naruszanie zasad uczciwej konkurencji w obrocie gospodarczym.

## **§ 5**

### **Inne nieuczciwe zachowania**

1. Inne nieuczciwe zachowania to działania lub zaniechania, które nie stanowią korupcji ani nadużycia, ale naruszają dobre praktyki biznesowe, wartości lub standardy postępowania RAFAMET w relacjach z pracownikami, partnerami biznesowymi i innymi interesariuszami, a ich celem lub skutkiem jest osiągnięcie nienależnej korzyści, poniesienie straty przez Spółkę lub celowe wprowadzenie innego podmiotu w błąd.
2. Zapewnienie, aby pracownicy, partnerzy biznesowi oraz inni interesariusze działali zgodnie z wartościami i standardami określonymi przez RAFAMET, stanowi istotny element przeciwdziałania korupcji, nadużyciom oraz budowania kultury zgodności.
3. Szczegółowe zasady dotyczące przeciwdziałania innym nieuczciwym zachowaniom określają w szczególności obowiązujące w RAFAMET regulacje wewnętrzne, w tym Kodeks Etyki oraz inne dokumenty dotyczące zasad postępowania.

## **§ 6**

### **Sygnaly ostrzegawcze**

1. W przeciwdziałaniu korupcji, nadużyciom i innym nieuczciwym zachowaniom istotne jest zwracanie uwagi na sygnały ostrzegawcze, czyli okoliczności mogące wskazywać na występowanie nieprawidłowości.
2. Do sygnałów ostrzegawczych mogą należeć w szczególności:
  - 1) określanie w procesach zakupowych wymagań, które nie są uzasadnione potrzebami Spółki lub które mogą ograniczać konkurencję bez obiektywnego uzasadnienia,
  - 2) nieuzasadnione dążenie pracownika do zawarcia umowy z partnerem biznesowym, który nie posiada odpowiedniego doświadczenia, zasobów lub wiarygodności,
  - 3) nietypowe płatności lub budzące wątpliwości opisy faktur, w szczególności lakoniczne opisy, brak uzasadnienia wydatku lub brak dokumentów potwierdzających wykonanie świadczenia,
  - 4) zbieżność danych kilku partnerów biznesowych lub powiązania pomiędzy partnerem biznesowym a pracownikiem uczestniczącym w procesie wyboru kontrahenta,
  - 5) wręczanie lub przyjmowanie prezentów, korzyści lub zaproszeń o charakterze nietypowym, niewspółmiernym albo niezgłoszonych zgodnie z obowiązującymi zasadami,

- 6) wywieranie presji na pracownika w celu odstąpienia od obowiązujących procedur lub mechanizmów kontrolnych,
  - 7) wywieranie przez partnera biznesowego presji, aby płatność została dokonana z pominięciem rachunku bankowego lub w sposób niezgodny z ustaleniami umownymi,
  - 8) wyraźna niechęć pracownika lub innego interesariusza do utrwalania komunikacji dotyczącej spraw biznesowych,
  - 9) negatywne informacje dotyczące reputacji partnera biznesowego, w szczególności informacje o możliwym zaangażowaniu w korupcję, nadużycia lub inne nieuczciwe praktyki,
  - 10) nietypowe zachowania pracownika lub partnera biznesowego, w szczególności próby obejścia obowiązujących procedur lub mechanizmów kontroli.
3. Występowanie sygnałów ostrzegawczych nie oznacza automatycznie wystąpienia korupcji lub nadużycia, jednak może uzasadniać zwiększenie poziomu kontroli, wyjaśnienie okoliczności lub dokonanie zgłoszenia zgodnie z obowiązującymi w RAFAMET zasadami.

## **§ 7**

### **Korupcja, nadużycia i inne nieuczciwe zachowania**

1. W RAFAMET zakazane jest podejmowanie jakichkolwiek działań noszących znamiona korupcji, nadużycia lub innego nieuczciwego zachowania.
2. Zakazane jest również nakłanianie innych osób do takich działań, przygotowywanie się do ich popełnienia oraz udzielanie pomocy w ich dokonaniu.
3. Należy unikać działań, które wprowadzić nie stanowią korupcji, nadużycia lub innego nieuczciwego zachowania, lecz mogą być postrzegane jako naruszające zasady etycznego prowadzenia działalności.
4. Zakazane jest:
  - 1) przyjmowanie korzyści lub podejmowanie prób ich wręczenia w celu pozyskania dowodów korupcji,
  - 2) prowokowanie innych osób do działań korupcyjnych w celu wykrycia nieprawidłowości.
5. Zakazane jest podejmowanie działań odwetowych wobec osób, które przeciwdziałają korupcji, nadużyciom lub innym nieuczciwym zachowaniom, w szczególności osób, które:
  - 1) odmawiają udziału w działaniach mogących nosić znamiona korupcji lub nadużycia,
  - 2) zgłaszają przypadki naruszeń lub uzasadnione podejrzenia ich wystąpienia,
  - 3) współpracują przy wyjaśnianiu zgłoszonych nieprawidłowości.
6. RAFAMET zapewnia możliwość dokonywania zgłoszeń dotyczących podejrzeń naruszeń zgodnie z obowiązującymi w Spółce zasadami zgłaszania nieprawidłowości, z zapewnieniem poufności oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń.
7. Za zgodność podejmowanych działań z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz zasadami etycznego postępowania odpowiada każdy pracownik RAFAMET.
8. Obowiązkiem pracowników oraz jednostek organizacyjnych RAFAMET jest stosowanie odpowiednich działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie korupcji, nadużyciom i innym nieuczciwym zachowaniom.

## § 8

### Relacje z partnerami biznesowymi i innymi interesariuszami

1. RAFAMET dąży do nawiązywania i utrzymywania relacji biznesowych wyłącznie z podmiotami przestrzegającymi prawa oraz respektującymi zasady uczciwości, transparentności i etycznego prowadzenia działalności.
2. W relacjach z partnerami biznesowymi i innymi interesariuszami RAFAMET w szczególności:
  - 1) stosuje przejrzyste i obiektywne kryteria wyboru kontrahentów oraz oceny współpracy,
  - 2) oczekuje przestrzegania przez partnerów biznesowych przepisów prawa oraz zasad przeciwdziałania korupcji i nadużyciom,
  - 3) promuje zasady odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej,
  - 4) informuje o obowiązujących zasadach dotyczących prezentów, konfliktu interesów oraz zgłaszania naruszeń, jeżeli jest to uzasadnione charakterem współpracy.
3. W celu ograniczenia ryzyka korupcji i nadużyć RAFAMET, w zakresie swoich kompetencji:
  - 1) dokonuje weryfikacji partnerów biznesowych,
  - 2) ocenia ryzyka związane ze współpracą z wybranymi kontrahentami,
  - 3) przekazuje partnerom biznesowym wymagania dotyczące standardów etycznych i przeciwdziałania korupcji,
  - 4) stosuje odpowiednie postanowienia umowne dotyczące przeciwdziałania korupcji, konfliktom interesów i zgłaszaniu naruszeń.
4. W przypadku otrzymania propozycji korupcyjnej pracownik powinien w szczególności:
  - 1) odmówić przyjęcia korzyści,
  - 2) zakończyć rozmowę lub spotkanie w sposób umożliwiający uniknięcie dalszego nacisku,
  - 3) udokumentować zdarzenie i zgłosić je zgodnie z obowiązującymi procedurami.
5. W przypadku, gdy w celu przyjęcia lub złożenia propozycji korupcyjnej osoba trzecia stosuje wobec pracownika groźbę karalną dotyczącą życia, zdrowia lub wolności pracownika lub jego bliskich lub w inny sposób wywołuje sytuację zagrożenia dla tych wartości dopuszczalne jest wyłącznie podjęcie działań koniecznych do ochrony życia, zdrowia lub wolności pracownika lub osób mu bliskich, przy jednoczesnym obowiązku niezwłocznego zgłoszenia zdarzenia właściwym osobom w Spółce. W takim wypadku należy:
  - 1) w przypadku przyjęcia korzyści – zabezpieczyć jej przedmiot,
  - 2) niezwłocznie szczegółowo udokumentować zdarzenie poprzez sporządzenie notatki służbowej.
6. W przypadku stwierdzenia korupcji w sytuacji innej niż opisane powyżej, pracownik powinien niezwłocznie zgłosić sytuację swojemu przełożonemu, który następnie przekazuje informację Zarządowi Spółki.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu lub podejrzeniu nadużycia, pracownik powinien:
  - 1) zabezpieczyć dokumenty i informacje dotyczące zdarzenia, w zakresie dopuszczalnym przez przepisy prawa i regulacje wewnętrzne,
  - 2) niezwłocznie szczegółowo udokumentować zdarzenie poprzez sporządzenie notatki służbowej,
  - 3) niezwłocznie zgłosić sytuację swojemu przełożonemu, który następnie przekazuje informację Zarządowi Spółki.



## § 9

### Postanowienia końcowe

1. Niniejsze Zasady stanowią element systemu przeciwdziałania korupcji funkcjonującego w RAFAMET, którego celem jest w szczególności:
  - 1) zapobieganie występowaniu korupcji, nadużyć oraz innych nieuczciwych zachowań,
  - 2) zapewnienie zgodności działań RAFAMET z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz dobrymi praktykami w zakresie przeciwdziałania korupcji, nadużyciom i innym nieuczciwym zachowaniom,
  - 3) zapewnienie uczciwych, transparentnych i opartych na zasadach wzajemnego zaufania relacji RAFAMET z partnerami biznesowymi oraz innymi interesariuszami,
  - 4) ochrona interesów RAFAMET, w tym jej majątku, informacji, pozycji rynkowej oraz reputacji.
2. Działania mające na celu ograniczenie ryzyka korupcji, nadużyć i innych nieuczciwych zachowań stosuje się w zakresie i z intensywnością uwzględniającymi w szczególności charakter współpracy, wyniki weryfikacji partnera biznesowego oraz ocenę związanego z nią ryzyka.
3. RAFAMET zastrzega sobie prawo do pozyskiwania od partnerów biznesowych informacji lub oświadczeń potwierdzających przestrzeganie wymagań określonych w niniejszych Zasadach oraz do podejmowania dodatkowych działań weryfikacyjnych, w tym wyjaśniających lub kontrolnych, w przypadku uzasadnionego podejrzenia naruszenia standardów antykorupcyjnych lub zasad etycznego postępowania.

*Załącznik:*

*Klauzula antykorupcyjna dla partnerów biznesowych.*



*Załącznik*  
*do „Podstawowych zasad przeciwdziałania korupcji dla partnerów biznesowych*  
*Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. w restrukturyzacji”*

**Klauzula antykorupcyjna dla partnerów biznesowych RAFAMET.**

Dla celów niniejszej klauzuli:

- 1) **Partner Biznesowy** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna, z którą RAFAMET planuje nawiązać lub utrzymuje relacje gospodarcze, w szczególności w zakresie dostaw towarów, świadczenia usług, wykonywania robót budowlanych lub współpracy handlowej,
  - 2) **RAFAMET / Spółka** – Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. w restrukturyzacji.
- 
1. Partner Biznesowy zobowiązuje się przestrzegać wszelkich obowiązujących przepisów prawa dotyczących przeciwdziałania, zwalczania i reagowania na podejrzewaną lub rzeczywistą przypadki korupcji, nadużyć oraz innych nieuczciwych zachowań, a także stosować standardy określone w dokumencie „Podstawowe zasady przeciwdziałania korupcji dla partnerów biznesowych Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. w restrukturyzacji”.
  2. Partner Biznesowy zapewnia, że nawiązanie współpracy gospodarczej ze Spółką, zawarcie oraz wykonywanie umowy nie nastąpiło wskutek ani nie będzie prowadzić do jakiegokolwiek zachowania o charakterze korupcyjnym, w szczególności obejmującego:
    - 1) obiecywanie, proponowanie lub wręczanie – bezpośrednio lub pośrednio – nienależnej korzyści majątkowej lub osobistej w związku z istniejącą lub planowaną współpracą z RAFAMET,
    - 2) żądanie lub przyjmowanie – bezpośrednio lub pośrednio – nienależnej korzyści majątkowej lub osobistej, propozycji lub obietnicy takiej korzyści w zamian za działanie lub zaniechanie działania w związku z istniejącą lub planowaną współpracą z RAFAMET,
    - 3) obiecywanie, proponowanie lub wręczanie – bezpośrednio lub pośrednio – osobom zatrudnionym lub współpracującym ze Spółką nienależnych korzyści majątkowych lub osobistych, dla tych osób lub na rzecz osób trzecich, w zamian za działanie lub zaniechanie działania naruszające ich obowiązki lub mogące wyrządzić szkodę RAFAMET,
    - 4) żądanie lub przyjmowanie – bezpośrednio lub pośrednio – przez osoby zatrudnione lub współpracujące ze Spółką nienależnych korzyści majątkowych lub osobistych, propozycji lub obietnic takich korzyści dla tych osób lub na rzecz osób trzecich, w zamian za działanie lub zaniechanie działania naruszające ich obowiązki lub mogące wyrządzić szkodę RAFAMET.
  3. Partner Biznesowy zobowiązuje się ujawnić RAFAMET wszelkie informacje dotyczące rzeczywistego lub potencjalnego konfliktu interesów pozostającego w związku z zawarciem lub wykonywaniem umowy ze Spółką, jeżeli konflikt ten może mieć wpływ na transparentność relacji biznesowej, bezstronność podejmowanych decyzji lub zwiększać ryzyko wystąpienia działań o charakterze korupcyjnym.
  4. Partner Biznesowy zobowiązuje się poinformować osoby zaangażowane w przygotowanie, wykonywanie lub rozliczanie umowy zawartej z RAFAMET – w szczególności swoich pracowników, współpracowników, podwykonawców, dostawców oraz przedstawicieli uczestniczących w realizacji

obowiązków wobec Spółki – o zasadach wynikających z niniejszej klauzuli oraz zapewnić ich przestrzeganie przez wskazane osoby.

Na żądanie RAFAMET, Partner Biznesowy niezwłocznie przedstawi informacje dotyczące działań podjętych w celu zapewnienia realizacji i przestrzegania niniejszej klauzuli przez wskazane osoby.

5. W przypadku powzięcia wiedzy lub uzasadnionego podejrzenia naruszenia niniejszej klauzuli przez którąkolwiek ze stron umowy lub osoby, o których mowa w pkt 4 niniejszej klauzuli, Partner Biznesowy zobowiązuje się niezwłocznie poinformować o tym RAFAMET poprzez dokonanie zgłoszenia zgodnie z obowiązującymi w Spółce zasadami zgłaszania nieprawidłowości.
6. Niezależnie od jakichkolwiek ograniczeń wynikających z umowy, Partner Biznesowy ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych – w najszerszym zakresie dopuszczalnym przez przepisy prawa – za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków wynikających z niniejszej klauzuli, w tym za działania lub zaniechania osób lub podmiotów wskazanych w pkt 4 niniejszej klauzuli.
7. Naruszenie niniejszej klauzuli stanowi istotne naruszenie zasad współpracy i może stanowić podstawę do:
  - 1) rozwiązania każdej umowy zawartej pomiędzy Partnerem Biznesowym a RAFAMET bez zachowania okresu wypowiedzenia, ze skutkiem natychmiastowym, z przyczyn leżących po stronie Partnera Biznesowego, oraz naliczenia kar umownych określonych w umowie, jeżeli zostały przewidziane,
  - 2) natychmiastowego zakończenia relacji lub współpracy biznesowej,
  - 3) dochodzenia od Partnera Biznesowego lub innych osób odpowiedzialnych za naruszenie przepisów prawa lub zasad określonych w dokumencie „Podstawowe zasady przeciwdziałania korupcji dla partnerów biznesowych Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. w restrukturyzacji” stosownego odszkodowania na zasadach ogólnych.
8. Partnerowi Biznesowemu nie przysługują jakiegokolwiek roszczenia wobec RAFAMET w związku z rozwiązaniem umowy lub zakończeniem współpracy na podstawie pkt 7 niniejszej klauzuli, jeżeli rozwiązanie lub zakończenie współpracy nastąpiło w związku z naruszeniem obowiązków określonych w niniejszej klauzuli.